

EKONOMİ OKULU

BİR PARA YÖNETİMİ MACERASI

YAŞAR BAYRAKTAR

ÇİZER: ZEYNEP KOÇAK

HOŞ GELDİNİZ

Sabahın erken saatlerinde evlerinden çıkan çocuklar, okul bahçesinde heyecanla toplanmaya başladılar. Okulun ilk günü bütün öğrenciler heyecanlı olur ama buradaki durum biraz farklı. Bahçedeki öğrenciler son iki hafta içinde bu mahalleye taşınmışlardı ve hepsinin bu yeni okulda ilk günüydü.

Öğrenciler biraz ürkek biraz da meraklı gözlerle yeni okullarını incelerken zil çaldı ve eski okullarından kalan alışkanlıkla giriş kapısının önünde toplanmaya başladılar. Hangi sınıfta olduklarını bilmiyorlardı. Bazıları içgüdüsel olarak koşup ön sırada durdu, diğerleri de önde duranların arkasına dizilmeye başladı.

Üç katlı ve oldukça geniş bir alana inşa edilen okulun giriş kapısına sekiz basamakla çıkılıyordu. Öğrenciler yavaş yavaş sıra olurken okulun kapısı açıldı ve öğretmenler merdivenlerdeki yerlerini aldılar. Öğretmenler hiç konuşmadan ve hareket etmeden bekliyordu. Onların bu sessizliği öğrenciler arasındaki minik uğultuyu da bitirmişti. Okul bahçesindeki herkes susunca bahçedeki hoparlörlerden okul müdürünün sesi duyuldu.

“Sevgili Lidyalılar, krallığıma hoş geldiniz ”

Okulda 1. Yıl: Oyun Başlıyor

Bildiğiniz gibi ya da bilmeyenlerin şimdi öğreneceği gibi Lidya Krallığı milattan önce 7. yüzyılda yaşamış bir uygarlık. Biz ise 21. yüzyıldayız. Yani kabaca bir hesapla Lidyalılar, bizden 2800 yıl önce yaşamış bir uygarlık. Bu okul bahçesindeki tüm arkadaşlarımla benim, Lidyalılarla olan tek bağımız; onlardan binlerce yıl sonra aynı topraklarda yaşıyor olmamız. Lidyalılarla aramızdaki bağ her ne kadar zayıf olsa da tüm Türkiye bizi Lidyalılar olarak tanır.

Okul bahçesinde bulunan tüm öğrencilerin hikâyesi aynı aslında. Bizler, farklı köylerde ve kasabalarda yaşayan insanlardık. Diğer köylerde yaşayanlardan pek de bir farkımız yoktu iki yıl ön-

cesine kadar. Babalarımız, koyunlardan, kuzulardan; tarlalardan, bahçelerden konuşurlardı. Sonra birdenbire büyük küçük herkesin gündemi tarih oldu. Daha doğrusu tarihin sadece bir kısmıyla, hatta tarihteki tek bir uygarlıkla ilgileniyorlardı: Lidyalılar.

Dedim ya, yaklaşık beş yıl önce köye bir profesör ve onun ekibinden olan bir grup arkeolog geldi. Bizim köyün dışındaki kavaklığın yanında bulunan höyükte kazı çalışması yapmaya başladılar. İlk başlarda köyde bir heyecan ve merak yaratan bu kazılar, zaman içinde sıkıcı gelmeye başladı. Bir sürü insan, ellerinde minik fırçalarla toprağı kazıyordu. Kazma kürekle bile kazılsa günler hatta aylar alacak koca höyüğü, fırçalarla yıllarca kazsalar bile bir şey çıkmazdı.

Öyle de oldu; günler, haftalar geçti. Ağaçlar, yapraklarını döküp tekrar çiçek açtı. Tüm köylünün kazıyı unuttuğu bir akşam tüm haber kanalları bizim köyden bahsetmeye başladı.

Yapılan kazılarda Lidyalılara ait bir yer altı şehri bulunmuş. Bizim köy ve civarındaki köylerin, kasabaların büyük çoğunluğu meğer binlerce yıl önceki bir şehrin üzerine kuruluymuş. O haberlerden sonra hepimizin hayatı değişti. Satmaya kalkılsa kimsenin yüzüne bakmayacağı; yolu bile olmayan tarlalar, dağlar, tepeler çok yüksek fiyattan satıldı. Devlet orada yaşayan herkese çok lüks, geniş evler yaptı. Ömürleri boyunca bir araya getiremeyeceği kadar çok paraları bir gün içerisinde herkesin hesabına yatırdı.

Lidyalılar tarihte parayı bulan ilk uygarlık olarak bilinir. Biz de Lidyalılar sayesinde ve onlardan 2800 yıl sonra parayı bulmuştuk. O yüzden ülkedeki herkes bize Lidyalılar demeye başladı.

Burada bizler için oldukça güzel evler yapıldı, bizlere güzel bir hayat sunuldu ama artık herkesin çok parası vardı. Herkes farklı şehirlere dağıldı. Oralarda yeni bir hayat kurdu. Çok pahalı arabalara binip en lüks yerlerde yemekler yediler. Lidyalılar hangi mahalleye yerleşse oradaki in-

sanların zenginlik ortalaması arttı. Yalnız bu yeni hayatları çok uzun sürmedi. İflas edenler, harca-yacak parası kalmayanlar, büyük şehirlerde tutu-namayanlar olarak bu yaz tekrar döndük buraya.

Okulumuzun adı her ne kadar “Lidya Krallığı Ortaokulu” olsa da böyle bir karşılama beklemi-yorduk. Şaşkın bakışlarımızın arasında okul kapısı tekrar açıldı. İçeriden okul müdürümüz çıkıp elle-rini iki yana açtı. Hafifçe eğilerek bizleri selamla-dı. Sağ elinde mikrofon, sol elinde ise bir baston vardı. Müdürümüzün beyaz ve oldukça kalın bir bıyığı, kafasında sihirbazlarınki gibi uzun siyah bir şapka vardı. Sadece sol gözünde bir gözlük olan müdürümüzün boyu kısaydı.

Kendimizi akışa kaptırıp komik kıyafetli müdürümüzü alkışlamaya başlamıştık. Müdür bir hareketiyle bizleri susturdu ve konuşmaya devam etti.

“Burası dünyanın en özel okulu. Biliyorum, hepiniz farklı okullardan buraya geldiniz ama o okulların hepsi birbirinin aynısıydı. Burası ise çok farklı. Daha önce hiç yaşamadığınız bir deneyim yaşayacaksınız. Çok merak ettiğinizi biliyorum. Zamanla öğreneceksiniz, merak etmeyin. Okulun ilk günü ders olmayacak, okulda serbest şekilde dolaşacaksınız. Krallığımın her bir köşesini gezin. Sizler için hazırladığımız uyarı yazılarını dikkatlice okuyun ve hayatınızın en özel okul yılını yaşamaya hazır olun. Şimdi hep birlikte İstiklâl Marşı’mızı okuyacağız. Ardından öğretmenleriniz, sizler için hazırlanmış zarfları dağıtacaklar.”

Gür bir sesle marşımızı okuduk, sonra öğretmenler teker teker isimlerimizi okumaya başladı. İsmi okunan kişi, gidip zarfını alıyordu. Uzaktan gördüğüm kadarıyla zarfın içinden bir mektup ve öğrenci kimliği gibi bir şey çıkıyordu. Sıra bana gelince gidip zarfımı aldım. Zarfın içinden çok şık bir öğrenci kimliği çıktı. Sıradan bir öğrenci kimliğine benzemiyordu. Üzerinde çipi, numaraları filan vardı. Öğrenci kimliğinden çok bir

kredi kartına benziyordu. Daha sonra mektubu açıp okumaya başladım. Mektubu okudukça her şey daha anlaşılır olmaya başlamıştı ya da daha da anlamsızlaşmaya...

Sevgili Lidyalılar,

Ben, Lıdyա Kralı Kerem İzos, bu okul da benim kralığım. Burasını diğer okullarla karıştırmayın. Burada sistem, diğer okulların hepsinden farklı işler. Bu okuldan başarıyla mezun olmak istiyorsanız sadece ylık notlar almanız yetmez. En zengin olmanız gerekir. Evet, yanlış okumadınız. Bu okulda başarının en geğerli yolu daha çok zenginliğe sahip olmaktır. Üstelik okulumuzu birincilikle bitiren öğrencimizi çok özel bir ödül bekliyor. Değerine paha biçilemez bir dl... Birinci olan ğrenci, şherimizde yapılan kazılarda bulunan dünyanın ilk parasının sahibi olacak.

Size verdiğimiz ğrenci kimlikleri aslında birer banka kartı ve içerisinde Büyük Lıdyա akçeleri yüklü. Okulun bahçesindeki akematiklerden ğrenci numaralarınızla akelerinizi çekebilir ve gönlünüzce harcayabilirsiniz. Unutmayın, bu okulda tek geğer akçe, Büyük Lıdyա akesidir. Üstelik kartlarınzdaki yüklü akçeler sadece bu ay için. Her ayın ilk günü yeni akeleriniz otomatik olarak eklenecek.

Bu okulda geğerli ilk kural serbestliktir. Okul dışında yapılması suç olan her şey okulumuzda da suç olarak kabul edilir. Onun haricinde her şeyi yapmakta zgrsnz. İlk kuralımız da anlaşıldıysa hayd, eğlence başlasın...

Öğrenci kimliğimi, daha doğrusu öğrenci kartımı alıp ATM'nin önüne gittim. Sıra bana gelince kartımı takıp öğrenci numaramı girdim. Hesabımda 500 akçe vardı. Paramın hepsini çektim. Elime aldığım paraları inceledim. Okulumuzun akçeleri dışarıdaki paralardan oldukça farklıydı.

Akçematiklerin önünden ayrıldığımda arkamda bir uğultu vardı. Herkes birbirine ne kadar akçenin yattığını soruyordu. Herkesin hesabında farklı miktarlarda akçe vardı. Kiminde 200 - 300 kiminde ise 2000 – 3000. Bu kadar farklı miktarı hesaplarında gören çocuklar itiraz için hemen öğretmenlerinin yanına koşsalar da bir sonuç edemediler.

Sonradan öğrendiğimiz kadarıyla okulumuzda 1000 öğrenci varmış ve her biri için 1000 akçe basılmış. Bu basılan akçeler her bir öğrenciye rastgele miktarlarda dağıtılmış. Bundan sonraki aylarda da böyle devam edecekmiş. Yalnız küçük bir farkla. Derslerinde başarı gösterip o ay içindeki notlarıyla, sınavlarıyla takdir belgesi alabilecek düzeyde olanlar 3, teşekkür belgesi alacak düzeyde olanlar 2, belge alamayacak düzeyde olanlar ise tek kart alacaklarmış. Üstelik sadece ders başarısı da değil çeşitli alanlarda başarı gösterenler,

okul takımına seçilenler belirli miktarlarda akçe kazanacakmış.

İtirazlar bitince öğrenci kimliklerimizde yazan sınıflarımıza göre tekrar dizildik. Okulun kapısı açıldı ve sıra sıra okulun kapısından içeriye girmeye başladık. Hayatımızın değiştiğinin farkında değildik.